

॥ खंड ०९/भाग-०२ ॥

॥ मुळावरची शक्ती ची ओवी नं. ०९ ॥

ओवी महात्म :- स्थापनेच्या व जागृतिच्या वेळी हमखास म्हणण्यात येणारी

॥ मुळावरच्या शक्ती ची निरसनसह मुळावरची ओवी ॥

॥ शक्तीची ओवी ॥

वरचरण :-

॥ सांगीवर सांगत आहे खरं । निराकार निराधार ।
सांगी सांगुनीया शक्ती निघन, वर अव्नीच जाळ ॥

॥ ओवी ॥

॥ सांगीवर सांगी आहे खरं । शक्तीहोय वर अव्नीच घर/जाळ
ती नाही ठेवणार, कुणाची उर । कल यवगात..
जोकोणी करन भक्ती, त्याला देईन भेट ॥०९॥

॥ शक्ती बोले, कर्ता-याशी । भला देवा, टाकुन गोला मजशी
जावे निराकारा च्या पाशी । येतो मी खरा..
आजवरी लौठले यवग । दिसेना डोळा ॥०३॥

॥ आंगी अव्न, परोपरी मदन । मस्तकी शिळ्ला, दिले तिरनयन
शक्ती आप, आली पलटुन । रुत दे मजला..
हे आले, आवाजी बीज । खबर नाही तुजला ॥

॥ आवाजी उभे, स्थापले खुम्म । तिन पहा, जाळले शक्तीन ।
चवथा एक होता, गायप झाला...
आजवरी लौठले यवग, दिसेना डोळा ॥०४॥

॥ शक्ती बोले, पाचव्यानं । निराकारा ! रुत मजला देनं ।
काय केले, चारही खुम्म ? सांग तु मजला..
घडोघडी मागते रुत । बर नोव्हे तुजला ॥०५॥

॥ तीन जाळले, एक गायप झाला । कायतरी म्हणावं ? त्या गायपाला
“भैस” म्हणुन विनव त्याला । असला येईन..
इन मांडली प्रार्थना, भाव धरून ॥०६॥

॥ पद्म रत्न, हिरे लेला । चवथा आदीमुनी अवतार आला ।
निराकारानं, गोयली वचनी । सांगनं मानं..
तुम्ही उभे, दयाहो चैत्यन्य । दयाहो चैत्यन्य ॥०८॥

भजने :-

॥ ब्रह्म राखीचा साचा । याहीनं, जागी केला ।
ब्रह्मांड रूपाचा, ब्रह्म देव । उभा राहीला ॥

॥ विष्णु राखीचा साचा । याहीनं, जागी केला ।
विश्व रूपाचा, विष्णु देव । उभा राहीला ॥

॥ शंकर राखीचा साचा । याहीनं, जागी केला ।
शंक रूपाचा, महा देव । उभा राहीला ॥

॥ तिनखुम्म जागी केले याहीनं । तिनखुम्म जागी केले याहीनं ।
आणीक चौथा दिला । तिर नयन ॥

॥ चौथा शिकका तुला तिरनयन । कलीत होईन/होतं, बोधपण ।
उडवन कलीचं ठिकाण । हिशोब पहा आपुला..
तुम्ही निघुन गेले कैलासा । आहो ऐकला ॥०९॥

॥ कैलाशी निघुन, गेले तुम्ही । अवघी धरणी हो, पडली सुनी ।
गुण नाही गव्हर, याहीच्या मनी । पुसावं यवव्याला..
भुम्मेवर भुम्मा गोळक । होतीन गोळा ॥१०॥

॥ भुम्मेवर भुम्मा गोळक, होतीन गोळा । चवध्या/चौ खुम्माचा, राहीन जिव्हाळा.
तीन खुम्म येतीन शरणा । आदीमुनी..
अवघ्याचा चुकवन मोहजबा, तेव्हा पासुनी ॥११॥

॥ यमपुरी, झंद सभा । निजधाम वैकुंठ, कैलास गडी ।
येतीन मोहजव्याच्या वेळी । होतीन गोळा..
भुम्मेवर भुम्मा गोळक । दिसन डोळा ॥१२॥

॥ जाळामुळा पासुन, येतीन गडी । अवघी धरणी, होईन रूमावळी ।
रोमीधुत येतीन भुम्मेवरी । पहा येथुन...
किंवा म्हणनी २- रूमधुत उठन देहीवरी । पहा येथुन.....
देहीचा चुकन मोहजबा, तेव्हा पासुन ॥१३॥

॥ पहा शक्तीच जाळमुळ । शक्ती आहे, चरांचर ।
शक्ती काय, निघते भलत्याच घर । शक्ती बाजारी..
इन भरवला बाजार, भुम्मेवरी ॥१४॥

॥ भुम्मेवर भुम्मा गोळक, होतीन गोळा । शक्तीचा बाजार, मोडन सारा
जागानाही राहणार, शक्तीला । पडन विचारी..
मग राहीन म्हणन, तयाच्या चरण चारी ॥१५॥

॥ तयाचे उध्दरतीन हे जीव । भुम्मा गोळक, आहे निर्भव ।
शक्ती राहीन, याहीची सवं । सैवंरात किंवा सेरूपात..
सेरूपी भैस, उभा राहीन देहीत ॥१६॥

॥ देहीचे शकुन, भडकन अठन । तेव्हामग जल-जलाट, होइन काम
थरथरा कापन, तिरभवन । धनी आला..
हा उरल्या देहीत भेट देझन अवघ्याला ॥१७॥

भजन :-

॥ धनी आला हो आला । हा उरल्या देहीत भेट देझन अवघ्याला ॥१८॥

॥ धनी आला हो आला । उजाला नामाचा तिरभवनी झाला ॥

ओवी महात्मः- स्थापनेच्या/जागृतिच्या वेळी हमखास म्हणण्यात येणारी...

॥ मुळावरची शक्ती ची ओवी ॥

॥ निरसनसह शक्तीची ओवी ॥

-:- निरसन/स्पष्टीकरन :-

प्रथम एकला असलेल्या आदीरूप आदीपुरुष परंबंध नारायणाच्या चरांचर व्याप्त मनात “मो-हं सृष्टी रंचावी” अशी ईच्छा प्रकट झाली. आणी तो निराकार निराधार निश्कलंकी ज्योतिर्मय स्वरूपात उभा झाला. आदीरूप धन्याची ही ज्योत च सर्वात आधी ची अर्णी होय. हीच वर अर्णी होय. या आदीरूप ज्योतीलाच वर अर्णीच घर असे संबोधील्या आहे. या वर अर्णीचे घर असलेल्या आदीरूपाच्या ज्योतीत आदीरूपाची ‘मो-हं सृष्टी रंचावी’ ही ईच्छाच त्या उभ्या असलेल्या निराकार निराधार निरंजन ज्योतीच्या मुळावरचा रंग धरून अद्भुत अश्या शक्ती रूपात प्रकट झाली. अधिक व्यानाकरीता खंड०९/०९/गण-०९ :- आदीपुरुष आदीगण चे निरसन वाचा. ती शक्ती वर अर्णीच्या घरातुन उत्पन्न झाल्यामुळे या शक्तीचे सुध्दा घर हे वर अर्णीच होय. शक्ती ही वर अर्णीच्या रंग घेवुन ती प्रकट झाल्याकारणाने वर अर्णी जाळ चे गुण शक्तित आहे. वर अर्णीच्या मुळावरची शक्ती ही सुध्दा वर-अर्णी च्या जाळप्रमाणे पसरलेली फाकलेली आहे. शक्ती ही वर-अर्णीच्या म्हणजेच या आदीपुरुषाच्या निशःकलंकी निरंजन ज्योतीच्या मुळावरील रंगाव्दारे निर्माण झाली असल्यामुळे, तिलासुध्दा अर्णीच जाळ म्हणुन आध्यात्मीक विश्वाने संबोधलेले आहे. तिला अर्णीच जाळ याच करीता म्हटले आहे की : ज्याप्रमाणे तुम्ही अर्णीचा उपयोग करून निर्मिती करू शकता, अथवा विध्वंस करून प्रलयास कारण होवु शकता. त्याचप्रमाणे या शक्तीव्दारे तुम्ही निर्मिती करू शकता, अथवा विध्वंस करून प्रलयास कारण होवु शकता.

उदाहरणच दयायचे म्हटले तर घरच्या अर्णीचेच घेवु या। जसे घरातील अर्णीपासुन तुम्ही त्या अर्णीला योग्य त्या बंधनात ठेवुन म्हणजेच तिला चुलबंधनात टाकुन, तिच्याशी जपुन वागुन तिच्या मदतीने पोषक अश्या स्वयंपाकाची निर्मिती करू शकता. परंतु त्याच अर्णीला तुम्ही जर जपुन न वागता तिला बंधनात न ठेवता स्वैर सोडले, तर तीच अर्णी तुमचे घर भरमसात करून विध्वंस करू शकते. किंवा तुम्हालाच भाजुन काढु शकते. अश्याप्रकारे या एकाच अर्णशक्ती व्दारे विध्वंस अथवा निर्मिती होते. म्हणुनच जाणते जनांनी असे सांगुन ठेवले आहे की : “शक्ती म्हणजे शक्ती ।” तिच्याशी जपुन वागावे. तिला स्वैर न सोडता तिला सदा बंधनात ठेवावे. तिला आपल्या सपुर्णतः ताव्यात ठेवावे. आपल्या नियंत्रणाखाली ठेवावे. याच प्रित्यर्थ खंड०२/ओवी-३०:-आदीमुनी महामुन कसं नात या ओवीचे चरण गर्जुन सांगत आहे की : जो माझा खेत्री, त्याची मी शक्ती । तोच माझा वर । ते अक्षरशः खरे आहे. कारण की : जो क्षत्रिय वनुन या शक्तीचा जीकुन आपल्या ताव्यात व बंधनात ठेवतो, त्याचीच ती शक्ती बनुन राहते. तोच त्या शक्तीचा वर/पती बनुन राहतो. असो.

जो कोणी अश्या रितीने घरच्याही शक्तीला ठेवुन भक्ती करन । त्यालाच ही शक्ती भेट देवुन त्याची सव वनुन म्हणजेच त्याच्यावर माया-ममता करणारी

स्त्री बनुन, त्या निराकारी निराधारी आदीपुरुष धन्यांची भेट करून देण्यास अवश्य साहय होईल.

आता या शक्तीरूपी अस्तुरी व आदीपुरुष कर्ता म्हणजेच मुळ्यवगाचा एकला प्रथम पुरुष यांच्यात झालेल्या ख-या सांग्या व संवाद चित्त लावून ऐका हो । आदीपुरुष आदीगणाच्या ईच्छा द्वारे प्रकट झालेल्या या शक्तीने काय काय केलेत ? याचे ज्ञान या शक्तीच्या ओवी मधुन घेवु या ।

वरचरण :- ॥ सांगीवर सांगत आहे खरं । निराकार निराधार ।

सांगी सांगुनीया शक्ती निघन, वर अर्णीच जाळ ॥

हा निराकार परमात्मा सांगीवर सांगी दृष्टांतासह सांगते. आणी हा निर्गुण आत्मा दृष्टांत पहात ही सांगी ऐकते. निर्गुणाने दृष्टांसह ऐकलेली निराकार निराधार धन्याची सांगीवर सांगतलेली ही सांगी खरी आहे. ही सांगी सांगुन ही शक्ती वर अर्णीच्या जाग्रप्रमाणे धगाधगेल. ही सांगीवर सांगी खंर आहे. याची प्रचिती ही शक्ती देईल. वर अर्णीची गाही साक्ष प्रचिती देईल.

॥ सांगीवर सांगी आहे खरं । शक्ती होय वर अर्णीच जाळ ।

ती नाही ठेवणार कुणाची उर । कलयवगात..

जोकोणी करन भक्ती, त्याला देईन भेट ॥ ०९ ॥

आदीरूप ज्योतीच्या मुळावरचा रंग धरून उत्पन्न झालेल्या शक्तीने विविध रूप घेवुन आपल्या रूपा-रूपांचा वाजार मांडला आहे. हा वाजार सुधदा वर अर्णीच्या जाग्रप्रमाणे तिने पसरवला आहे. या वाजारातील या शक्तीला उद्देशुन केलेल्या एकापेक्षा एक सरस असलेल्या ज्या काही सांग्या सांगीतल्या आहे, त्या संपुर्णतः ख-या आहेत. येथे या मिर्तलोकी एकापेक्षा एक सरस अश्या सांग्या तो निराकार निराधारी आदीपुरुष कर्ता सागंत आहे. त्या सर्व सांग्या ख-या आहेत.

सर्व सगुण-निर्गुणात, आकारा-निराकारात, व्यक्त-अव्यक्त यामध्ये तो आदीपुरुष धनी सर्वत्र व्याप्त होवुन भरून भरला आणीक उरला आहे. या उरलेल्या चौथ्या धन्याचीच आकाशमात मध्ये निराकारी निराधारी निशःकलंकी निरंजन ज्योत उभी आहे. ही चौथ्याची निरंजन ज्योत वर्स्तुतः वर ची अर्णी होय. वर-अर्णी होय.

वर-अर्णी चे घर असलेल्या चौथ्या आदीपुरुष अहीन धनीदेवाचे अहीनाघरचे चतुर्पंता व्याप्त हे अहिनाघरच्या आदीपुरुष पुर्ण अवतार निराकार निर्गुण निरंजन ज्योतिर्मय कृष्णाजी यांनी आम्हास दिलेले आहेत. या आदीपुरुषाची ही निरंजन ज्योत पिंडी या ब्रह्माडी सर्वव्याप्त आहे. या निरंजनानेच पिंडीच्या मिर्तलोकी च्या हृदयी उभा राहुन ज्या काही सांग्या येथे सांगीतल्या आहेत, त्या सांग्या सांगताच ही वर-अर्णी अर्णीज्वाला प्रमाणे या मिर्तलोकी सर्वत्र पसरत जाईन.

या सांग्या सांगताच चतुर्पंती ची अनामत शक्ती या मिर्तलोकी धगाधगेल. आणी या अर्णी-घरचे असलेले अनामत शक्तीने दिलेले अहीना घरचे चतुर्पंती नाम हे मायेला खाली खाली दावत नेईल. आणी या मायेला नमवुन तिला आपल्या अध्यक्ष्यतेखाली घेवुन मिर्तलोका वर अर्णीच्या जाळ प्रमाणे प्रसरेल. जो कोणी या चतुर्पंतीची सच्ची भक्ती करेल, त्याला ही आदीपुरुष अनामत ची शक्ती प्रथम भेट देईन.

निरंजन आदीपुरुषाच्या ‘मो-ह सृष्टी रंचावी’ या ईच्छाव्दारे प्रकट झालेली एकटीच शक्ती ही सृष्टी निर्मिती करू शकत नसल्यामुळे ती बहुत यवग आदीरूप आदीपुरुषाच्या आकारी रूपाची वाट पाहता पाहता थकली. आणी शेवटी त्रासुन उग्दीठन होवुन बोलु लागली की :

॥ निराकार-निराधार । याशी गुण नाही गव्हर ।

शक्ती म्हणे “हा देव नाही खरा । निघुन गेली..

इच्या मुख्यात आले जाळ । अर्णी-धुनी उठली ॥ ०२ ॥

‘ज्याला आकार नाही असा निराकारी । ज्याला काहीच आधार नाही असा निराधारी । ज्याला कोणताही गुण नाही असा निर्गुण । ज्याला कशाचाही गंध/डाग नाही असा तो वेडाग/गव्हर । म्हणजेच ज्याला कलंक नाही असा तो निशःकलंकी’ असलेला धनी देव हा खरा देव नाही. हा काही सत्य देव नव्हे । निराकार निराधार याशी गुण नाही गव्हर । हा देव नाही खरा । असे अर्णीज्वालाप्रमाणे जळजळीत वोल शक्ति उद्दिद्धनतेने वोलली.

शक्तीच्या मुखातुन तिच्याच कर्तार धनी असलेल्या निराकार निराधार निश्कलंकी आदीरूप धनीदेवा च्या नामाची अवहेलना करणारे, त्याला असत्य ठरवणारे अर्णीज्वाला प्रमाणे जळजळीत धगधगते वोल निघालेत. आणी ‘जैसे कर्म तैसे फळ’ या न्यायाने तिच्या अर्णीज्वालाप्रमाणे वोललेल्या वोलाचे फळ तिथे धगधगत्या अर्णी ज्वाला उत्पन्न होवुन उपजने. आणी तिथे त्या अर्ण ची ची भुल पाडुन भ्रांतीत टाकणारी धुनी उठली. ही भुलवनीच्या धुनी ची भ्रांती शक्तीला चिकटुन शक्तीचे रूप भ्रांतीत पडले.

या अर्ण-धुनी च्या धुळधानीमुळे शक्ती त्या आरनेय दिशेला सोडुन तिच्या कर्तार असलेल्या धनीदेव ईश्वराला पुनश्चः विनवणी करण्यासाठी ती इशान्येला आली. त्या इश्यान्य दिशेला उत्तरमुखी होवुन, दोन्ही हात जोडुन आपल्या कर्तार असलेल्या त्या आदीपुरुषाला उद्देशुन नम्रपणे वोलुन विनवु लागली की : भला देवा । मज टाकुन गेला ?

॥ शक्ती वोले कर्ता-याशी । “भला देवा टाकुन गेला मजशी ।

जावे त्या निराकाराच्या पाशी । येतो मी खरा.....

आजवरी लौटले यवग । दिसेना डोळा ॥०३॥

उत्तरमुखी होवुन उत्तर कडे दृष्टी ठेवुन हात जोडुन ती शक्ती उभी राहली. आणी तिच्या कर्ता-याशी म्हणजेच तिला ज्याने उत्पन्न केले त्या निराकार निराधार निरंजन स्वरूपी आदीपुरुषाला विनवणी करू लागली की : तु मला धुम्मधुम्मकार ओहंम् व निराकार निरंजर ज्योत स्वरूपी सोहंम् च्या ऐक्यातुन निघालेला जो तुझा मुळवरचा रंग आहे, त्यापासुन उत्पन्न केले. आणी मलाच तु वेवारस टाकुन दिले ? मला एकटीलाच टाकुन देवुन, तु निशःकलंकी वनुन गायप आहे. मला एकटीलाच यवगान यवगात टाकुन गेला आहे । हे वरे भले आहे का ? भला देवा । टाकुन गेला मजशी ? शक्तीच्या मुख्यातुन लिनतेने व्याकुळतेने असे व्याकुळ वोल निघताच, तिथे आवाज उठुन आकाशवाणी झाली की :

तु आता त्या निराकारा पाशी जावे । मी मागुन आकार घेवुन खरोखरच येणार आहे. हा सत्यदेव निर्विकार बनुन खरोखरचं रूपारूपात येणार आहे. येतो मी खरा तुळ्या समोर । येतो मी खरा । तेव्हा शक्ती पुनश्चः विनवणी करून वोलली की : आजपर्यंत बहुत यवग लौटले, तरी अजुनही निर्विकार आकारी रूप माझ्या डोळ्यांना दिसेना । येतो मी खरा । या उठलेल्या आवाज चे शकुन केव्हा साधल्या जाईल ?

याप्रकारे शक्तीने व्याकुळ होवुन कळकळीने विनवणी केल्यानंतर, त्या शक्तीला दिलासा देवुन थोडेवहुत शांत करण्याकरीता त्या कर्ता-याने तिथे आकाशवाणी चे आवाज उठवुन तिला देण दिले. त्या निराकार निराधार आदीरूप कर्तार धनीदेवाच्या आकाशवाणी व्वारे उठलेल्या आवाजाच्या प्रतेक शब्दाचे देणं तिला प्राप्त झाले. ते असे :

॥ आंगी अ॒न, परोपरी म॒दन । म॒र्स्तकी शिल्ला, दिले तिरनयन ।

शक्ती आप आली पलटुन । रूत दे मजला....

तुला दिले आवाजी वीज । खवर नाही तुजला ॥०४॥

या चरणाच्या प्रतेक शब्दाच्या उठलेल्या आवाजा व्वारे प्रतेक शब्दाचे देणं, आदीपुरुष कर्ता कडुन शक्तीला प्राप्त झाले ते याप्रमाणे :

१. आंगी अ॒न :- हा आवाज कर्ता-याच्या आकाशवाणी व्वारे उठताक्षणीच, शक्तीची अंगकांती ही अ॒नीप्रमाणे तेजोमय झाली. शक्तिला तेजोगुणी अंगकांतीचे देणं मिळाले.

२. परोपरी म॒दन :- हा आवाज कर्ता-याच्या आकाशवाणी व्वारे उठताक्षणीच, शक्तीच्या रोमारोमात म्हणजेच त्वचेच्या प्रतेक छिद्रात म॒दन वीज येवुन, तिची अंगकांती ही म॒दनमस्त झाली. म॒दनमस्त अंगकांतीची शक्ती ही सृष्टी निर्मितीस सक्षम झाली. तिला म॒दनमस्तता व सृष्टीनिर्मिती करण्याची क्षमतेचे देणं मिळाले. या देणं व्वारे शक्तिला प्रकृतिचे रूप म्हणजेच महद्मायेचे रूप प्राप्त झाले.

३. म॒र्स्तकी शिल्ला :- हा आवाज कर्ता-याच्या आकाशवाणी व्वारे उठताक्षणीच शक्तीला तेजोमय चैत्यन्यमय प्रकाश चा चैतन्याचा शिक्का/शिल्ला तिच्या म॒र्स्तकी मिळाला. तिला चैतन्याचा शिक्का चे देणं होवुन चैतन्याचा शिक्का तिच्या हाती आला. या चैतन्य चा शिक्का तीच्या आंगी येवुन तीला चैत्यन्या चे रूप प्राप्त झाले.

४. दिले तिरनयन :- हा आवाज कर्ता-याच्या आकाशवाणी व्वारे उठताक्षणीच, तिथे सृष्टी चे काम करणारे तिन खुम्म व या तिन खुम्माच्या पाठीशी चवथा खुम्म अशी आवाजी उत्पत्ती होवुन या चौ-खुम्माचे देण झाले.

हे चारही देणं शक्तीला झाले. परंतु तीचे रूप भ्रांतीत असल्यामुळे ती फक्त १. आंगी अ॒न २. परोपरी म॒दन आणी ३. म॒र्स्तकी चैत्यन्यचा शिक्का चा तेजोमय चैत्यन्याचा प्रकाश यातच दंग झाली. स्वरस्वरूपी दंग झाल्यामुळे तेथील भुलवनीची धुनी च्या भ्रांतीत पडत गेली. त्यामुळे तिचे लक्ष्य या चौध्या ४. दिले तिरनयन व्वारे प्रकट झालेल्या या चौखुम्माच्या देणं कडे गेले नाही.

हे चारही देणं “ मो-हं सृष्टी रंचावी ” या कारणास्तव शक्तीला आवाजी झालेत. या देणं व्वारे शक्ती आता प्रकृति व चैतन्या रूप घेण्यास सक्षम झाली. प्रकृती-चैत्यन्या रूप प्राप्त झालेली शक्ती दोन्ही हात जोडुन पुनर्शः कर्ता-याला विनवणी पुर्वक म्हणु लागली की :

शक्ती आप आली पलटुन । रूत दे मजला :-

हे कर्ता-या । मी निराकार निराधारला हा देव नाही खरा । असे असत्य संबोधून त्या निराकार निराधार पासुन स्वतःहुन/आप तुमच्या कडे पलटुनी आली आहे. आणी तु माझे या विनवणी ला पावन होवुन माझे समोरील अकाशमात मध्ये तुच निराकार निराधार अवरथेत उभा झाला आहे.

आणी तु जावे त्या निराकारा पाशी । येतो मी खरा । असे सांगी करत आहे.

हे कर्तारा । तुच तोच निराकार निराधार, गुण नाही गव्हर असा निश्कलंकी सत्य धनी देव होय. हे व्यान तुम्ही माझे समोर उभे राहल्याकारणाने माझे वर चिकटलेली भ्रांती हटल्यामुळे आता मजला झाले आहे. तुमच्या कृपेने मजला झान झाले की : ‘तु कर्तार । आणी तो निराकार निराधार । हे एकच आहे ।’ म्हणुनच आता तुजलाच विनविते की : मी एकटीच तुमच्या रुताशिवाय सगुण-निर्गुण सृष्टी निर्माण करण्यास अक्षम आहे. त्याचमुळे सृष्टी निर्मिती करण्याच्या कारणास्तव तुम्ही ‘रुत दयाहो मजला । रुत दे मजला ।’ असे विनवत सृष्टी उत्पत्तीचे बीज/रुत त्या निराकार कर्ता-याला शक्ती मागु लागली. तेव्हा तिथे त्या कर्ता-यानं आकाशवाणी केली की :

तुला दिले/आले आवाजी बीज । खबर नाही तुजला :-

कर्तार धनीदेवाने आपल्या आकाशवाणी चा आवाज उठवुन त्या आवाजाव्दारे शक्तीला सुमरन केले की : ‘दिला तिरनयन’ हा आवाज उठताक्षणीच चार विज तुझ्या करीता आवाजी थापले गेलेले आहे. परंतु तुझे रुप भ्रांतीत असल्यामुळे तुजला त्याची खबर नाही झाली.

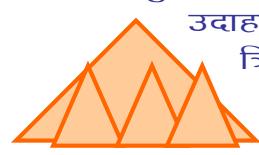
असे सुमरन करून त्या निराकार कर्तार धनी देवाने ज्या ईशान्येला चार खुम्म थापले गेले, त्या इशान्येला “झन्कार” असा आवाज उठवुन शक्तीचे लक्ष्य इशान्ये दिशेवर उभ्या असलेल्या त्या चौ-खुम्मा कडे वेधले. आवाजी थापल्या गेलेले चार खुम्म शक्तीला दावले.

॥ आवाजी उभे स्थापले खुम्म । तिन जाळ्ले शक्तीनं ।

चवधा एक होता । गायप झाला.....

आजवरी लौटले यवग, दिसेना डोळा ॥.७ ॥

मुळ्यवगी आवाज उठले. त्या आवाजाचे शकुन साधल्या गेले. शक्तीसमोरही असेच ‘तुला दिले आवाजी विज’ या आवाजाचा शकुन साधुन सृष्टी उत्पन्नतेस साहय करणारे तसेच सृष्टीचे पालन पोषन रक्षण व संहार व पुनर्शः निर्माण...इत्यादी कामे करण्यास कारणीभुत होणारे चार विज इशान्य दिशेला खुम्माप्रमाणे उभे राहीले होतो.

उदाहरणार्थ लाल बंजर खडकाचे निमुळते टोक असलेले त्रिकोणात्मक सुळके । जे एका शेजुन एक तिन पहील्या रांगेत होते. आणी त्या तिन खुम्म च्या पाठीशी त्यांना भरून उरलेला चौथा खुम्म होता. इशान्य दिशेला चौथ्या चरणात हे चार खुम्म प्रकट होवुन उभे झाले होते.

तिन जाळ्ले त्या ‘शक्तीन :-

जेव्हा त्या इशान्येला कर्ता-यानें ‘झन्कार’ आवाज उठवुन या चार खुम्माकडे शक्तीचे लक्ष्य वेधले, तेव्हा शक्तीची नेत्रदृष्टी त्या खुम्मावर पडली. शक्तीला एक शेजुन तिन खुम्म व त्या तिन च्या पाठीशी त्यां तिघांना भरून भरला आणीक उरला असलेला चौथा विराट खुम्म उभा आहे. असे दृश्य दिसलेत. परंतु तिथे शक्तीच्या कर्माव्दारे निर्माण झालेली भ्रांतीत पाडुन भुलवन टाकणारी धुनी तिच्या अवती-भोवती चिकटलेली होती. त्या धुनीमुळे शक्तीचं रुप तिथे भ्रांतीत पडत होते. या भ्रांतीमुळे शक्तीने हे जाणले नाही की : हेच कर्ता-याच्या उरलेल्या आवाजी शकुनाव्दारे आलेले चार विज होय ।. तिला अशी भ्रांती पडली की : ‘जे काही उत्पन्न झालेले दिसते आहे ते काहीतरी वेगळेच उभे झालेले आहे ।. काहीतरी भलतच येथे उत्पन्न झाले आहे ।.’ हे भलतच अशुभ राहु शकते..ईत्यादी संदेहं/संशय तीला पडला.

भ्रातिंत पडलेल्या शक्ति मध्ये आलेल्या संदेह/संशयामुळे त्या शक्तिने क्षणार्थात आपली नेत्रदृष्टी अवृत्त-तेजोमयी केली. आणी त्या अवृत्तमय नेत्रातुन अवृत्तीचे तेज किऱणे त्या खुम्मावर सोडुन त्यांव्वारे सुखवातीच्या रांगेतील एक शेजुन एक असलेले तिन खुम्म एकापाठोपाठ एक या प्रमाणे क्षणार्थात जाळले. म्हणजेच वर्मा विष्णु शंकर हे तिन खुम्म एका एका क्षणात जाळले. तद्दनंतर चौध्या क्षणी चौध्याला जाळण्यासाठी तिची नेत्रज्योत वळवणार त्याच क्षणी जो चवथा एक होता, तो क्षणार्थात गायप झाला. एका खिणात गुप्त झाला. त्या चौध्यावर शक्तीची दृष्टीच जावु शकली नाही.

जे तिन खुम्म शक्तीकडुन जाळल्या गेलेत, ते तिन खुम्म तिन चैतन्यमय ज्योत अवरथेत गेले. आणी शक्तीच्या मरतकी आले. तिन खुम्माचे तिन चैत्यन्यज्योती शक्तीच्या मरतकी आले. याप्रमाणे चौध्या चरणात जो 'मरतकी शिल्ले दिल्ले' हा जो आवाज उठला होता, त्या उठलेल्या आवाजाचा शकुन साधल्या जावुन शक्तीच्या मरतकी 'तिरघुणांचे तिन शिकके' चे देण आलेत.

जो चवथा एक होता । गायप झाला, त्या चौध्या खुम्माची युक्ति ही शक्ति ला उमजली नाही. परंतु तिने हे मात्र निश्चित जाणले की : या तिघांसोबत या तिघांच्या पाठीशी असलेला या तिघांना भरून भरला आणीक उरला असलेला चौथा नाही. त्यामुळे हे सर्वकाही व्यर्थ आहे. हे सर्व काही भंगास येणारे आहे.

कारण की : या तिघांच्या पाठीशी उभा असलेला जो चौथा खुम्म तिघांना भरून भरला आणीक उरलेला होता, तोच चवथा गायप आहे. आणी बाकी तिनच चैत्यन्य ज्योत स्वरूपात माझे मरतकी आले आहे.

तो चौथा । तिच्या दिव्यदृष्टीव्वारे सुध्दा तिला दिसेना । कसा दिसणार ? त्या चौध्याच्या कृपेशिवाय तो चौथा दिसत नाही । तो चौथा तर निराकार निराधार निर्गुण निर्विकार निश्कलंकी । या तिरघुणांच्या पलीकडचा । सर्व जगाच्या दृष्टी पलीकडचा । सर्व वर्मांडात भरून भरला आणीक उरून राहलेला असुनही तो ना दिसे सहजासहजी कोणास । तिथे त्याच्या काना-मात्राच फक्त शक्तीला अल्प वेळ दिसल्या होत्या.

गायप असलेल्या चौध्याला दिव्यदृष्टीव्वारे पाहण्याकरीता शक्तीचे यवग न यवग लौटल्या नंतर सुध्दा जेव्हा शक्तीच्या दिव्य डोळ्यांना तो दिसेना, तेव्हा शक्ती पुनश्चः व्याकुळ झाली. व्याकुळतेने ती पहील्या चरणाच्या आव्वनेये कडे गेली. आणी तिथे आकाशमात मध्ये दृष्टी लावुन, त्या निराकाराला व्याकुळतेने पुनश्चः पाचव्यांदा विनवनी करून बोलु लागली की :

॥ शक्ती वोले पाचव्यानं । निराकारा, रुत मज देनां ।

काय केले चारही खुम्म । सांग तु मजला...

घडोघडी मागते रुत । वर नोव्हे तुजला ॥ ०६ ॥

शक्ती वोले पाचव्यानं :-

दुस-या चरणांत शक्ती दोनदा बोलली ती अशी :

१. "निराकार निराधार । याशी गुण नाही गव्हर"

२. "हा देव नाही खरा"

३. तिस-या चरणांत शक्ती तिस-यांदा बोलली ती अशी :

"भला देवा टाकुन गेला मजशी"

४. चौथ्या चरणात जेव्हा निराकार आप आले पलटुन तेव्ही ती
चौथ्यांदा बोलली ती अशी :

“रुत दे मजला”

५. या पाचव्या चरणात ती शक्ती पाचव्यांदा बोलली ती अशी :
“निराकारा । मला रुत देना ।

अश्या रितीने शक्ती व्याकुळ होवुन पहील्या चरणात आठनेय दिशेवर उभा
असलेल्या निराकारा ठिकाणी येवुन निराकारा ला उद्देशुन पांचव्यांदा जेव्हा
‘निराकारा । मला रुत देना ।’ अशी बोलली, तेव्हा निराकाराने आकाशवाणी
व्वारे तिथे आवाज उठवुन सर्वकाही जाणत असुनही तिची पुस घेत तिला
विचारणा केली की :

काय केले चारही खुम्म ? सांग तु मजला ।

घडोघडी मागते रुत । वर नोळे तुजला :-

तुला दिलेल्या चारही खुम्माचे तु काय केले ? हे सर्वप्रथम सांग तु
मजला । तु जे वेळेवेळा-घडोघडी रुत मागते आहे । हे तुला शोभत आहे
काय ? हे रित वरी नोळे तुजला । हे वागण वरं नोळे तुजला ।

तेव्हा शक्ती फजीत होवुन पश्चातापाने व्याकुळ झाली. आणी जे घडले
ते सत्य त्या निराकारा समोर सांगु लागली की :

॥ तीन जाळ्ले, एक गायप झाला । काय म्हणु ?, त्या गायपाला ।

“भैस” म्हणुन विनव त्याला । असला येईन..

इन मांडली प्रार्थना, भाव धरून ॥ ०७ ॥

निराकाराने त्या शक्तीची पुस सहाव्या चरणात घेतल्यानंतर शक्ती फजीत
झाली. तिला ‘जे घडले ते सत्य सांगीतल्याशिवाय चैत्यन्याशक्ती पाशी उपाय
राहीला नाही.’

शक्ती शरण येवुन शुद्ध अंतकरणाने प्रामाणीकपणे इमान राखुन व्याकुळ
होवुन निराकारास सत्य सांगु लागली की :

तिन जाळ्ले एक गायप झाला :-

जे चार खुम्म आवाजी उभे झाले होते, त्या चार विजांपैकी/खुम्मापैकी
पहील्या तिन खुम्माला मी भ्रांतीत असल्यामुळे दिव्य अश्या तेजोगुणी अर्णी
दृष्टीने जाळ्ले. आणी ज्याक्षणी चौथ्याला जाळण्यासाठी अर्णीदृष्टी टाकणार,
त्याच क्षणी तो विराट चौथा खुम्म गायप झाला. एका खिणात गुप्त झाला.

जो तो चौथा गायप असलेला आहे, तो माझ्या दिव्यदृष्टीला यवगान
यवगापासुन दिसेना । तर मग मी त्या चौथ्याला कुठुन कसे व कोण्या नामाने
बोलावू ? कोण्या नामाने त्याला आवाज देवू ? कोण्या नामाने त्याची प्रार्थना
करू ? कोण्या नामाने त्याचा धावा करू ? जेणेकरून तो असलेला चौथा
माझ्या पुढ्यात येईल । काय म्हणु ? त्या गायपाला ।

शक्तीच्या या विनम्र व्याकुळ व शुद्ध अंतकरणाने बोललेल्या बोलावर
प्रसन्न होवुन निराकार तिच्या सुमरनी आला । तिला सांगी करून त्या
निराकाराने उपदेश केला की : ऐक चैत्यनी : भैस म्हणुन विनव त्याला ।

‘भैस’ म्हणुन विनव त्याला । असला येईन :-

निराकार धनीदेवाने शक्तीला उपदेश दिला की : ज्याच्यावर तुझी
नेत्रदृष्टी जावू शकली नाही, तो चार पैकी एक असलेला चौथाला तु “भैस”

असे म्हणुन भाव धरून त्या भैसाची प्रार्थना मांडुन विनवत राहयं त्याला । कारण की : तोच चौथा पुढे येणा-या यवगान यवगात विविध आकाराचे देहेरूपी वेषात अंतर्भुत होवुन त्या देहरूपी वेष (हिंदीत भेष) घेवुन अवतरणार आहे. म्हणुनच तु त्याला अनेकवचनी भैष/भैस या नामानेच विनवनी कर ।

भरून भरलेल्या आणीक उरलेल्या चौथ्या खुम्माला भैष या नामाने विनवुन त्याची भाव धरून प्रार्थना मांडावी. भाव धरून त्या चौथ्या भैसाची नित प्रार्थना मांडल्यास, धावा केल्यानेच तो भरून भरला आणीक उरला असलेला चौथा आपरूप तुळ्या समोर येईन.

याप्रमाणे निराकार धनिदेवाने शक्तिला उपदेश देवुन शक्तीच्या मुखी भैस नाम दिल्यानंतर त्या शक्तीने भाव धरून भैसाची प्रार्थना मांडली ।

इन मांडली प्रार्थना, भाव धरून :-

शक्तीने भैसाची भाव धरून प्रार्थना मांडली. भैसाचा धावा ती निरंतर अखंडतेने करू लागली. चैत्यन्याच्या मुखात अखंड भैस नाम आले । मुखी भैस नाम अखंड निरंतर येवुन भैसाचाच रुपास राहु लागल्यानंतर तिच्या प्रार्थनेला तो पावन झाला.

तिस-या चरणात उठलेल्या ‘येतो मी खरा /’ या आवाजाचा शकुन साधण्याचा वेळ आली. तिस-या चरणात “येतो मी खरा” या उठलेल्या आवाजाचा शकुन सिद्ध करण्याकरीता तो आधीचा आदीरूप आदीपुरुष भैस सर्वप्रथम सगुण/आकारी रुपाचा असा निर्विकार मुनी वेषाचा देहे आकारून म्हणजेच तो आदीमुनी बनुन शक्तिच्या पुढयात आला. तो असा :

॥ हिरे पद्म लालही लेला । चवथा आदीमुनी अवतार आला ।

निराकारानं गोयलं वचनी । सांगन मानं/मागणं

तुम्ही उभे, दयाहो चैत्यन्य । दयाहो चैत्यन्य ॥८॥

शक्तीने जेव्हा आदीरूप आदीपुरुष भैस यांची अंखंड प्रार्थना मांडली. तेव्हा हा आदीपुरुष भैस नावाने पावला. भैस नामी शक्तीच्या प्रार्थनेला पावुन, आपला ‘येतो मी खरा’ या उठलेल्या आवाजाचा शकुन साधण्याकरीता शक्तीच्या पुढयात तो निर्विकार आकारी रुप घेवुन आला. तो असा :

हा ज्याला कोणत्याही प्रकारांच्या कलंक व विकाराने जडलेले नाही असा निर्विकार निश्कलंकी आदीमुनी यांनी पायी पद्म धारण केले होते. मरतकी नागाच्या मुखात जे र्खयःप्रकाशीत कामनापुर्ति करणारे रत्न असते ते “लाल रत्न” आणी कपाळी चंद्रकोर व चंद्र-सूर्य लल्लाटी धारण करून होते. बेंबी हिरा, हृदयी अमृत कुपी ईत्यादी आभुषणे धारण करून तो मुनीच्या वेषभुषेत वायव्येकडुन आव्नेयकडे रुमझुमत शक्तिसमोर उभा झाला.

आपला “येतो मी खरा” आणी “जाय त्या निर्विकाराच्या पाशी” या आवाजाचा शकुन सिद्ध करण्याकरीता/साधन्याकरीता तो शक्तीच्या मायेच्या ममता समोर आदीमुनी वेषात साकारून त्या आधीच्या निराकार निराधार आदीपुरुष कर्ता-याने सर्वप्रथम आपले आकारी रुप शक्तीला दाखवले.

आधीच्या आधीरूप आदीपुरुषाने सर्वप्रथम आकारी रुप मुनी वेषात घेतले असल्याकारणाने त्या आदीरूप आदीपुरुषालाच आदीमुनी असे संबोधल्या गेलेले आहे. आधीचा निराकार आदीपुरुषाचा मागुन आलेले आकारी आदीमुनी अवतार रुप होय. तो प्रथम एकला रुपी नर होय.

॥ प्रथम एकला । एकला रूपी राया नर ।

नर धरली स्थुल देहीस । तेजगुण आदीपुरुष ॥ खंड०१०/०२/आरती-०९

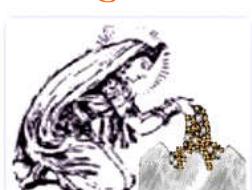
प्रथम एकला असलेला निराकार आदीरूप आदीपुरुषाने अन्न-अग्न पवन-पाणी, आकाश-धरणी हे सहा नर साचा व्वारे स्थुल देही सचबुन त्यात तेजगुणी अवतार घेवुन उभा राहुन रूपी आला. हाच प्रथम एकला असलेला एकला रूपी आलेला राया नर होय. ही आकारी रूपुल नरदेही घेवुन, त्या नरदेहीत आदीपुरुषाचे तेजगुण घेवुन सर्वप्रथम प्रकट झालेला नर होय. चौथा आदीमुनी आदीपुरुष अवतार होय. सर्वकाही एकल्याचाच खेळ । प्रथम एकला आदीरूप आदीपुरुष । तोच शवित्तचा कर्तार । त्याचेच ते निराकार रूप । त्याचेच ते निर्विकार रूप । तोच निराकार निराधार, गुण नाही गव्हर असा । तोच शक्ती व निराकार यांच्यातील निर्विवाद म्हणजेच विनाकारण चाललेला वाद शांत करण्यासाठी शक्तीच्या सुमरनी आला. तोच आदीमुनी रूपात आला. त्याच निराकाराने शक्तीला उपदेश दिला की :

॥ निराकारान उपदेश केला । ऐक चैत्यन्या ।

दयावे तिर नयन । जागी करन आदीमुनी ॥ खंड०८-०९/ओर्ती-०२

ऐक चैत्यन्या शक्ती । तुझ रूप तुझ्या कर्मामुळे भ्रांतीत पडत असल्यामुळेच तु तिन खुम्म जाळलेत. हे तिनही चैत्यन्यरूपात तुझ्या मस्तकी आहे. हे तुझ्या मस्तकी तिरनयनाने दिले असलेले तिन गुणांचे तिन शिल्ले/शिक्के जागी करण्याकरीता या चौथ्या आदीमुनीला अर्पण करावे लागेल. याकरीता एक शेजुन तिन या प्रमाणे या तिरगुणांच्या तिन शिक्याची शेज/मांडणी करून, ते तिन गुणांचे तिन शिल्ले फुल-पुष्पाप्रमाणे या चौथ्या आदीमुनीला अर्पण करण्याचे वचन दे । आणी तिन ला भरून भरला आणीक उरलेल्या चौथ्या आदीमुनीस तुझ्या मस्तकी आलेले तिन निर्गुण शिक्के तिन रूपात जागी करण्यास विनव । या आदीमुनीला मागण सांग न मागण की : जसे तुम्ही रूपी उभे झाले आहेत, तसे एक शेजुन तिन केलेल्या खुम्मावर ठेवलेले तिन निर्गुण शिक्के तिन रूपी उभे करून तुम्ही ओतावे चैतन्य । त्यांना दयाहो चैतन्य । दयाहो चैतन्य । तुम्ही उभे । दयाहो चैतन्य । दयाहो चैतन्य । अशी पुनःपुनश्च मागणी मागत तुझी मागणी मानण्यास सांगं ।

तुम्ही हे उभे दयाहो चैत्यन्य । दयाहो चैत्यन्य :-

शक्ती खाली वसुन उभ्या असलेल्या आदीमुनी चरणी नतमस्तक झाली. त्यानंतर तिने आपल्या शक्तीव्वारे तिन खुम्माच्या राखीचे/राखडीचे/रक्षाचे एक शेजुन एक असे तिन खुम्म स्वतःच्या हाताने शेजलेत. आणी त्यावर आपल्या मस्तकी असलेले तिन चे गुणी शिक्के फुलपुष्पाप्रमाणे वाहुन ते आदीमुनीला अर्पण केलेत. तिने भाव धरून असा हा साचा आदीमुनीला अर्पण केला. आणी आदीमुनीला विनवनी करू लागली की : जसे तुम्ही रूपी उभे झाले आहेत, तसे एक शेजुन तिन रंचलेल्या साच्यावर ठेवलेले तिन निर्गुण शिक्के तुम्ही आपले चैतन्य ओतुन तिन रूपी उभे करून दयावे । या तिन साच्या ची रंचना जागी करा ना हरी । जसे तुम्ही उभे आहात, तसे आता त्यांना दयाहो चैतन्य । तुम्ही उभे । दयाहो चैतन्य । दयाहो चैतन्य ।

शक्तीने हे तिन खुम्माचे राखीचे एक शेजुन तिन रंचलेले तिन साचे व त्यावर तिच्या मस्तकी असलेले तिनखुम्माचे तिन गुणी शिक्के हे चौथा खुम्म आदीमुनी च्या चरणी अर्पण केल्यानंतर, त्या आदीमुनीने ते तिन साचे जागी केलेत ते असे :

॥ ब्रह्म राखीचा साचा । याहीनं, जागी केला ।

ब्रह्मांड रूपाचा, ब्रह्म देव । उभा राहीला ॥

॥ विष्णु राखीचा साचा । याहीनं, जागी केला ।

विश्व रूपाचा, विष्णु देव । उभा राहीला ॥

॥ शंकर राखीचा साचा । याहीनं, जागी केला ।

शंक रूपाचा, महा देव । उभा राहीला ॥ खंड०९/जळगाव भजन पाठ

ब्रह्मांडातील सृष्टीची उत्पत्ती करण्याची क्षमता असलेला ब्रह्म-राखीचा साच्यावर शक्तीने ठेवलेला रज गुणी शिकका हा ब्रह्म रूपात आदीमुनीने जागी केला. म्हणजेच ब्रह्मदेवाला उत्पन्न केले.

उत्पन्न झालेल्या सृष्टीचे पालन पोषन रक्षण करणाची क्षमता असलेल्या विष्णु-राखीच्या साच्यावर शक्तीने ठेवलेला सत्व गुणी शिकका हा ब्रह्म रूपात आदीमुनीने जागी केला. म्हणजेच विष्णु देवाला उत्पन्न केले.

सृष्टीचे संहार करण्याची क्षमता असलेल्या शंकर-राखीच्या साच्यावर शक्तीने ठेवलेला तम गुणी चैत्यन्याचा शिकका हा शंकर रूपात आदीमुनीने जागी केला. महादेव शंकराला उत्पन्न केले. ऐसे

॥ ब्रह्मा विष्णु तयार केले । आणीक तिरनयन

आदीमाया शक्ती झाली । जाहीरणा पासुन ॥ खंड०२/ओर्वी-१८

आदीपुरुष आदीरूप च्या धुम्मधुम्मकार नादवंम्हव्वारे झालेल्या जाहीरणा पासुन उद्भवलेल्या मुळावरच्या शक्तीला तीच्या मर्स्तकी आलेल्या तिन शिल्ल्याचे तिन रूपे आदीपुरुष आदीमुनी ने जागी करून/प्रकट करून उभे केलेत. म्हणजेच ब्रह्मा विष्णु शंकर तयार करून हे तिन शक्तिच्या स्वाधीन केले. तसेच आदीमुनीने या तिघांना पुढे येणा-या यवगाच्या चौकटीतील तिन यवगाची राजपदवी चे देणं सह विष्णुला आपल्या मानाचा प्याला दिला.

॥ तिन यवगाचा दिला जुम्मा । यवगा कारण ।

तिनयवगाचे राज्य तिघाला । देवु केलं देणं ॥ खंड०९/३-देव

यवगाच्या चौकटीतील तिन यवगाचा जुम्मा या तिघांना दिला गेला होता. तिन यवगाचे राज्य त्यांना दिले गेलेत. तिथे आपहुन उभी झालेली चतुर्पंता गाय असलेली चौध्या आदीमुनी ने विष्णुला आपल्या मानाचा प्याला चे देणं दिलेले आहे. ऐश्या रितीने एक शेजुन तिन मांडणीपुढे आपणहुन उभ्या असलेल्या चौध्या खुम्म आदीमुनीने तिन जागी केलेत.

॥ एक शेजुन तिन केल्या । एकीच्या तीन ।

चतुर्पंता गाय उभी होती । आपहुन ॥ खंड०१०-०२/आरती-०३/कोटकोट

चैत्यन्यान एक शेजुन जी तिन ची रंचना मांडली होती, तिथेही चौथा खुम्म असलेली चतुर्पंता गाय म्हणजेच आदीमुनी तिच्या रंचना मांडणीची माव/लिला समोर उभा होता. या चौथा खुम्म आदीमुनी यांनीच एक शेजुन तिन असलेल्या तिन खुम्माला ब्रह्मा विष्णु शंकर या तिन रूपात जागी करून उभे केलेत. तिन खुम्म यांच्या पाठीशी उभा असलेला तो चौथा खुम्म तिथेच आदीमुनी रूपात शक्तीच्या दृष्टीदेखत आपहुन उभा होता. परंतु शक्तीचे रूप भ्रांतीत पडत राहत असल्यामुळे तिच्या दृष्टीसमोर उभा असलेला आदीमुनीच तो गायप झालेला चौथा खुम्म होय. हा वोध तिला झाला नाही.

॥ चैत्यन्या रूप, भ्रांती तिथं । असे यान तुम्ही ?

तिला दिले तिरनयन । त्याहीला काय दयान तुम्ही ? ॥ खंड०७/ओर्वी-७३

चैत्यन्या रूप तिच्या आधीच्या कर्म फळ व्वारे केव्हाही भ्रांतीत पडत राहत असल्यामुळे जीथ चैत्यन्या तिथ तिला भ्राती चिकट्टुन असतेच. म्हणुनच तिच्यावर कृपा करून त्या आदीमुनीने तिला दिले तिरनयन । आता तुम्ही तुमचाच विचार करा की : जसे चैतन्यारूप भ्रांतीत पडत राहते तसे तुम्ही भ्रांतीत पडत आहात का ? या आदीमुनीला काय दयानं तुम्ही ? तुम्हालाही भ्रांती पडली काय ? म्हणुनच तुम्ही या चौध्याला ओळखत नाही काय ?

या भ्रांतीमुळे शक्तीला तिच्या समोर उभा असलेल्या चौथा खुम्म आदीमुनीचा वोध/ज्ञान न झाल्यामुळे तिला तो ओळखु आला नाही. तरीसुध्दा कारूणीच्या सागर असलेल्या आदीमुनीने तिला ख्वतःची खुणमुद्रा/खुणगाठ देण्यासाठी सांगी करून देण दिले की : दिला चौथा शिकका तुला तिरनयन । हा चौथा शिकका उभा राहीन । कलीत या चौध्याचे वोधपण तुला होईन. ऐस तिन खुम्म जागी केले आणी चौथा दिला हो तिरनयन ।

॥ तिनखुम्म जागी, केले त्याहीन । आणीक चौथा, दिला तिरनयन ॥

॥ चौथा शिकका तुला तिरनयन । कलीत होइन वोधपण ।

उडवन कलीचं ठिकाण । हिशोव पहा आपला.....

तुम्ही निघुन गेले कैलासा । आहो एकला ॥९॥

शक्तीचे रूप भ्रांतीत असल्यामुळे त्या शक्तीसमोर उभा असलेला आदीमुनी रूपात आलेला चौथा शिकका तीने ओळखला नाही. तेव्हा तिची भ्रांती काढण्यासाठी आदीमुनीने शक्तीला सांगी केली की : हा चैतन्याचा चौथा शिकका उभा राहीन तुला तिरनयन । तुला या चौध्याचे वोधपण कलीत होईन. वोध अवसरी राज्य कलीच भरून घेवुन, हाच चौथा कलीच ठिकाण उडवनं. म्हणुनच तु जरा विचारानं हिशोवानं राहयं । हिशोव पाहय आपला । मी तर आहो एकला । आहो एकला आपरूप येणारा ब्रह्मचारी । आपरूप भक्तीला पावणारा भक्तांचा कैवारी । असे म्हणुन ते आदीमुनी हरी कैलाशी निघुन गेले. आदीपुरुषाचा अवतार आदीमुनी हा हरी शक्तीसमोर उभा राहुन गुप्त झाला.

॥ आदीपुरुषाचा अवतार आला । आदीमुनी ।

तिन खुम्म जागी केले । पुन्हा गुप्त झाले हरी ॥ खडं ०८-०९/०२

अश्या रितीने प्रथम अव्यक्त आदीरूप आदीपुरुष । त्याचेचे आपरूप निरंजन । त्याचा निरंजन तोच । त्याच्याच निरंजना पासुन ईच्छा । ईच्छा पासुन शक्ती । शक्तीचा दैवत श्रीपती आदीमुनी । त्या आदीमुनीने त्रिदेव ला जागी करून पुनः उत्पन्न केलेत. त्या त्रिदेवांनी आदीमुनीच्या देण चा वापर करून कृत्य केले. म्हणुन तिथुन कृतयवग असे नाम देवांनी दिले । त्याच्यापासुनच यवगाच्या चौकडी ची गणीता सुरु झाली. यवगाच्या चौकडीतील यवगान यवगात उभा असलेला सर्वाचा ईश्वर तोच प्रथम एकला केवळ आदीपुरुष हरी । या आदीपुरुषाचा अवतार आदीमुनी प्रथम नरदेह रूपात आला. तोच प्रथम एकला रूपी राया नर । आदीपुरुषाचा अवतार आदीमुनी तिथे आला. आदीमुनीने तिन खुम्म शक्तीस जागी करून दिलेत. तिच्या समोर उभा राहुन तो गुप्त होवुन कैलाशी निघुन गेला. शक्तीच्या दिव्य दृष्टी च्या कक्षेपासुन गुप्त होवुन आदीमुनी कैलाशी निघुन गेल्यानंतर ती शक्ती इद्वियांतीत अवरथेच्या वाहेर आली. आदीमुनीच्या कृपेने तिची भ्रांती दुर झाली. जेव्हा तीची भ्रांती दुर झाली, तेव्हा तीने त्या चौध्याला ओळखले. परंतु वेळ निघुन गेली होती. तो चौथा तर तिच्यापासुन दुर कैलाशी निघुन गेला होता. त्यामुळे ती दुःखी व व्याकुळ अतःकरणाने म्हणु लागली की :

॥ तिन यवगाचा राज्यकारभार । या तिघांच्या हाती ।

आदीमुनी वाचुन सुनी आहे । ही राजपदवी ॥ खडं ०८-०९/०२

तिन यवगाची राज्यकारभार या तिघांच्या हाती देवुन, तुम्ही निघुन गोलेत. या तिघांच्या पाठीशी असलेला तुच चौथा कैलाशी निघुन गेल्यामुळे तिघांची राजपदवी सुनी आहे. कैलाशी निघुन गोले हरी तुम्ही ।

॥ कैलाशी निघुन गोले तुम्ही । अवघी धरणी पडली सुनी ।
गुण नाही गव्हर याहीच्या मनी । पुसावं कोण्या यवग्याला.....
भुम्मेवर भुम्मा गोळक । होतीन गोळा ॥१०॥

शक्तीची भ्रांती आदीमुनी कृपेने निघाल्यानंतर शक्तीला प्राप्त झालेल्या दिव्यग्यान दृष्टीद्वारे जाणीव होवुन तिने जाणले की : आदीमुनी अवतार रूपात आलेला हाच तो गायप झालेला चौथा खुम्म होय. तिन खुम्माला भरून भरला आणीक उरलेल्या या चौथ्या खुम्माने च तिन खुम्म जाणी करून दिले. या चौथ्यानेच या तिघांना तिन यवगाचे राज्यकारभार चे देण दिले. या शक्तीला उपदेश व्यान-बोध करून देण दिले. आणी आम्हा पासुन दुर कैलाशी निघुन गोले. ऐसे आदीमुनी कैलाशी निघुन गेल्यामुळे ती व्याकुळ झाली. व्याकुळतेने शक्ति म्हणु लागली की : आम्हा केलं उपदेशी आणी कैलाशी निघुन गोले तुम्ही ? आम्हा केले देवा तुमच्या वस्तीपासुन दुर । आम्हा केलं देवा तुम्ही अपदेशी । आता राहवं कोण्या देशी ? कोणाच्या संगतिने ?

कैलाशी निघुन गोले तुम्ही । आम्हा केले देवा उपदेशी/अपदेशी ?

तिघांना तिन यवगाचा राज्यकारभार तर चौथ्याने दिला, परंतु तिघांच्या पाठीशी उभा असलेला तो चौथाच आता आम्हा संग नाही । आम्हा अपदेशी करून निघुन गोला. भरून भरला आणीक उरलेल्या चौथ्या खुम्म आदीमुनी वाचुन हे तिन राजपती सुने होतीन. या तिरकुटांच्या तिनही गादया सुन्या पडतीन । कारण की : या तिन च्या पलीकडे उभा असलेला तिरलोक्याचा मालक धनीदेव एकला कैलाशी राहुन तिरभवन न्याहरत आहे. त्यामुळे ही धरणी आम्हासाठी तर आताच सुनी पडली आहे. अवघी ही देह धरणी पडली हो सुनी । तुम्ही ही रंचना केली. परंतु तुमच्या वस्ती शिवाय नाम रूप नाही हो हरी । तुम्हा वाचुन सुनी आहे पृथ्वा ।

हे आदीमुनी । तुम्हा वाचुन नाही वा कोणी । लवकर याहो ।

हे आदीमुनी । तुम्ही तर कैलाशी निघुन गोलेत । तुम्ही निघुन गेल्या मुळे ही धरणी पडली हो सुनी । या सुन्या धरणीत आता पुसाव तरी आम्ही कोणाला ? पुसाव तरी कोण्या योव्याला ?

निर्गुण निराकाराच्या मनी गुण नाही गव्हर । तो तर निराकार, वेडाग, निशःकलंकी असुन माझेया दृष्टीपल्याड आहे । आता पुसाव तरी कोणाला ? आदीमुनी वाचुन आता पुसाव तरी कोण्या योव्याला । अश्या संदेहात शक्ती पडली.

शक्तीचा संदेह निरसन करण्याकरीता कैलाशाहुन आदीमुनी ने आकाश वाणी केली की : तुला तुझे मुळ सांगणारे, मुळावरचे व्यान सांगणारे माझे भुम्मा गोळक या भुम्मेवर गोळा होतीन । त्यांना चवध्या खुम्माचा जिव्हाळा राहीन. चौ-खुम्माचा जिव्हाळा राहीन. तेच बोध अवसरी तुझा संदेह दुर करतीन. ईत्यादी सांगी करणारी चौथ्या आदीपुरुष धन्याची एकामाग एक सांगी करणारी आकाशवाणी शक्तीच्या पुढे झाली. ती अशी :

आकाशवाणी चे चरणे पुढील पानावर..

॥ आकाशवाणी चे चरणे ॥

॥ भुम्मेवर भुम्मा गोळक, होतीन गोळ । चवथ्या खुम्माचा, राहीन जिव्हाळा ।
तीन खुम्म येतीन शरण । आदीमुनी...
अवच्याचा चुकवन मोहजवा, तेव्हा पासुनी ॥११॥

-: शब्दार्थ :-

भुम्मा गोळक :- भुम्मेवर एका ठायी गोळा होवुन निर्भयतेने चतुर्पंतीचे भजन पुजन ध्यान व नाम सुमरन भक्ती करणारे सच्चे भजनीगण, भक्तगण, जाणतेगण व्यानीगण, योगीगण इत्यादी यानां या चतुर्पंतीच्या भुम्मेवरील भुम्मा गोयक असे म्हटल्या गेले आहे. अश्या या भुम्मा गोयकास चतुर्पंती व्यान व्वारे चवथ्या खुम्माची व्यान भक्ती, सुमरन, भजन पुंजन ध्यान ईत्यादी चा जिव्हाळा राहीन. चौ-खुम्माचा जिव्हाळा राहीन. ऐसे भुम्मा गोळक या भुम्मेवर गोळा होतीन.

कैलाशाहुन शक्तीसमोरील आकाशात आकाशवाणी झाली की :

भुम्मेवर भुम्मा गोयक होतीन गोळ :-

मिर्तलोकी तो चौथा उभा राहीन. सर्वत्राला आकर्षित करणा-या कृष्ण शक्तिचा मालक असलेला चौथा आदीपुरुष आदीमुनी कृष्णा हा तिनही लोकांतुन मिर्तलोकी हे भुम्मा गोयक लोक आपल्याकडे आकर्षित करेल. या व्यानसंपन्न गोयक भक्तगणांपैकी काही गोयक हे वैकुठातील वैष्णवगण राहतील. काही कैलाशातील शिवगण राहतील. तसेच रचगातील इंद्र आदी देवतांचे भक्तगण सह निजधामातील वहर-पितर गण सुध्दा राहतीन. तसेच यवगान यवगापासुन चतुर्पंती नामी असलेल चतुर्पंतीचे भक्तगण राहतील.

काही तिरगुणांचे संपुर्ण ज्ञानी होवुन उपरती होवुन या तिरगुणांच्या पार गोलेले राहतील. काही असेही सच्चे भक्त, ध्यानी, योगी राहतीन की : ज्यांना तिरगुणांचे संपुर्ण ज्ञान आहे. परंतु या सच्च्यांना चतुर्पंती ज्ञानाचा गंध ही नाही. संपुर्णतः कोरे धान्य चे वाण आहेत. असे कोरे धान्य तो कृष्णा आपल्या कृष्ण शक्तिव्वारे आकर्षित करेल. आणी यांना चतुर्पंती भुम्मेवर आणुन हे वाण पिकवणार आहे. या चतुर्पंती भुम्मेवर हे कोरे धान्य कृष्णाने घातलेल्या खत-पाण्याव्वारे पिकवणार आहे. हे आंवे अपाडी पिकवणार आहेत. अंगांच्या नसानसात, केसाच्या छिद्रा छिद्रात म्हणजेच रोम-रोमात चतुर्पंती नाम भिनवुन हे चतुर्पंती चे रोमीद्युत पुढे होणार आहे. या सर्वाना चारही खुम्माचा जिव्हाळा राहीन.

चवथ्या खुम्माचा/चौ-खुम्माचा राहीन जिव्हाळा :-

चतुर्पंतीने गोळ केलेले हे सर्व सच्चे भुम्मा गोळक हे चारही भवन, चौदा चौक्या, रचर्ग मिर्त पाताळ हे तिन ताळ, तिनही तिरभवन, पंचेचाळीस ताळ इतक्या ठिकाणाहुन या मिर्तलोकी चतुर्पंती नामी गोळ होतीन. ईतक्या ठिकाणाहुन हे भुम्मा गोयक चतुर्पंती भुम्मेवर गोळ झालेले राहल्यामुळे, साहजीकच त्यांना आपल्या पुर्वाश्रमीच्या पुञ्य असलेल्या देवांचा म्हणजेच ब्रह्मा विष्णु महेष या तीन खुम्माचा जिव्हाळा राहीन. आणी या सोवतच चतुर्पंती च्या भजन पुंजन ध्यान सुमरन व्वारे चौथा खुम्मी उभा असलेल्या चतुर्पंती भैस यांचा अत्यंत जिव्हाळा राहीन. चवथ्या खुम्माचा जीव्हाळा राहीन. चौ-खुम्माचा राहीन जिव्हाळा राहीन. चौ-खुम्माचा जिव्हाळा असलेले हे सर्व भक्तजन या कलयवर्गी पुढेमग देवा सम्मान राहतीन.

॥ कलयवर्गी भक्तगण । देवा सम्मान ।

महा महा ऋषिश्वर आले/येतीन । याहीला शरण ॥ खंड०९/२३

कलयवगी हे सर्व चतुर्पती नामी असलेले सच्चे भक्तगण देवासमान राहतीन. त्याचमुळे दुर दुरचे महा महा ऋषि-मुनी, योगी-जोगी ईत्यादी आध्यात्मीक विश्वाचे सच्चे गण, या चतुर्पतीच्या गरतीच्या मोहया कडे आकर्षित होईल. आणी चतुर्पतीला शरण येवुन चतुर्पती व्यानाचा गर चुसुन चतुर्पती नामी महाभार भक्त होतीन.

॥ कली सरता पुढे भक्त । महा भार होतीन ।

क्षिरसागरचा महाविष्णु । शरणागत येईन ॥ खंड४/ओवी-२७

कली सरता सरता हेच चतुर्पतीचे सर्व सच्चे भक्तगण इतके महाभार होतीन की : क्षिरसागरचा महाविष्णु सुधदा याच चतुर्पती मार्गी येवुन चतुर्पती धन्याला शरण येईल.

तीन खुम्म येतीन शरण :-

चौथ्या आदीपुरुष आदीमुनी कृष्णाला चतुर्पती चे भक्तगण, सिद्धगण, जाणते द्युत गण ईत्यादी चतुर्पती च्या गडी सह महाविष्णुच येथे शरणागत झाल्यामुळे त्यांच्या मागोमाग यमपुरी ईद्रसभा निजधाम वैकुंठ व कैलास गडी हेही येतीन. पाताळाचा शेष, स्वर्गिर्चा इंद्र, यम आदी देवतागण सुधदा या मिर्तलोकी चतुर्पती नामी येवुन चतुर्पती धन्याला शरण येतीन. आपले तिन यवगातील सच्चे भक्तगडी चौथ्याला शरण आल्यामुळे सच्चे भक्तगण लोकांच्या पुर्वाश्रमीच्या देवता असलेले वर्मा विष्णु महेश हे तिन खुम्म आपले राज्य चौथ्या खुम्मी अर्पण करून शरण येतीन. चौथ्या खुम्मी शरणागत झालेल्या सर्व सच्चे भक्त गण सह सर्व देवी-देवता शक्तियां यांचा गणपती हा चौथा आदीपुरुष आदीगण राहील.

ऐसे आदीपुरुष कृष्णाच भाकलं आहे. असे ओवीचे चरणे गर्जुन सांगी करत आहे की :

॥ पाताळाचा शेष करन चाकरी । शुन्याचा दरवार ।

कृष्णाजीच आहे भाकलं । जरा नाही चुकणार ॥

॥ शेष पाताळी, ईद्र स्वर्गि । येईन शरणागता... ॥ तरण उपाय आरती

॥ स्वर्गिर्चा इद्र येईन भुम्मेवरी ।

या मानवाच्या सभेत । यम करन हवालदारी ॥ खंड०४/ओवी-०६

॥ निजधाम वैकुंठ कैलासाहुन । ऋषि-मुनी योगी येतीन ।

न्याय पृथ्वीवर होईन । शेक सरन दुर्जनाचा ॥ खंड०८-०९/ओवी-५५

अश्या रितीने निजधाम वैकुंठ, कैलास इंद्रपुरी, यमपुरी शिवपुरी व इंद्र चंद्र, गणी गंधर्व ईत्यादी ठिकाणचे अवघे लोक तसेच ऋषी-मुनी, योगी-जोगी, सन्याशी-वैरागी या चतुर्पती नाम मार्गाने येथे येवुन चतुर्पती आदीपुरुष धन्याला शरणागत होतीन.

॥ यमपुरी, इंद्र सभा । निजधाम वैकुंठ, कैलासी गडी ।

येतीन मोहनव्याच्या वेळी । होतीन गोळा..

भुम्मेवर भुम्मा गोळक, दिसन डोळा ॥१२॥

॥ जाळामुळा पासुन, येतीन गडी । होईन मग सुनी धरणी रुमावळी ।

रुमद्युत उठन देहीवर (किंवा रोमीद्युत येईन भुम्मेवर । पहा येथुन..

अवघ्याचा चुकन मोहनवा , तेव्हा पासुन ॥१३॥

इंद्रसभा यमपुरी, निजधाम वैकुंठ व कैलासचे गडी सह तिन ताळ, चौदा भुवन, स्वर्ग-मिर्त पाताळ, पंचेचाळीस ताळ...इतक्या जागचे लोक या चतुर्पती नामी शरण आल्यामुळे इतक्या जागी या चतुर्पती लभेद अवतार धनी चा शिवका चालन । भैराच राज चालवण्यास घेण्यात येणा-या चतुर्पतीच्या जुम्माच्या वेळी/मोहनव्याच्या वेळी हे सर्व गोळ होवुन इतक्या जागी या

चतुर्पतीच्या धवजा अस्मानी राहीन. चवथ्या खुम्मी उभा राहुन इतकया जागी या भैसाच राज चालन.

जाणामुळ पासुन येतीन हे गडी :-

चतुर्पती कृष्ण अवधुत पंथाच्या भुम्मेवर येवुन हे सर्व ठिकाणाहुन आलेले भुम्मा गोळक गोळा होतीन. सर्वत्र ते भुम्मा गोयक दिसन डोळा । तेव्हा मग पुनश्चः अवघी धरणी रुमावळी करण्यासाठी या भुम्मेवरी चतुर्पती चे रोमीद्युत येतीन. चतुर्पती नाम रसाई च्या अमृत प्याला पिउन हे रोमीद्युत आपली अवघी देहरुपी धरणी रुमावळी करून, आपल्या संग असलेल्या भक्तांची ही अवघी धरणी रुमावळी करत करत अवघी धरणी रुमावळी करेल. ऐसे चतुर्पती चे रोमीद्युत या भुम्मेवरी येतीन.

रोमीद्युत येतीन भुम्मेवरी :-

-:- शब्दार्थ :-

रोमीद्युत :- चतुर्पती नामी आलेल्या भुम्मेवरील भुम्मा गोयंकापैकी ज्यांनी

- चतुर्पती ची निरंतर सच्ची भक्ती ध्यान करत चतुर्पतीचे नाम आपल्या त्वचेच्या रोमारोमात/छीद्राछीद्रात, कणाकणात हे चतुर्पती अवधुत नाम भिनवले.
- रोमारोमात चतुर्पती नाम भिनवुन नित चतुर्पती नामी राहुन चतुर्पतीचे अनुभव व देणं चे गाठोडे पाठीशी घेवुन लहानाहुन लहानपण घेतले.
- लहानाहुन लहानपण घेवुन म्हणजेच ढाकुलता वाळ्युन सर्व लहान्याहुन लहानपण घेतलेल्या ढाकुल कृष्णा च्या चतुर्पती नामी या चतुर्पती भुम्मेवर कृष्णाजीचे हस्तक वनुन जे हे स्वर्गिचे द्युत वावरत आहे-वावरत राहलेत, वावरत राहणार आहे, ते येथे अवतरलेले सर्व स्वर्गिचे द्युतगण, व्यानीगण, जाणतेगण । या सर्व सच्चे भक्त भजन, ध्यान, योगी, व्यानी, भक्तगण, द्युतगण, हस्तकगण, जाणतेगण यांना रोमीद्युत असे म्हटल्या गेलेले आहे.

असे चतुर्पतीचे बहु अनुभवी रोमीद्युत जाणामुळापासुन या भुम्मेवर पुनश्चः अवतरून या चतुर्पती कृष्ण अवधुत पंथाच्या भुम्मेवर येतीन । हे सर्व मुखी अवधुत नामी असलेले चतुर्पतीचे रोमीद्युत, सच्चे भक्तगण, इत्यादी चतुर्पतीचे गडी '**भजो अवधुत नाम**' अशी ठिकठिकाणी गर्जना करतील. जे लोक चतुर्पती अवधुत नामी नाहीत. तसेच जे चतुर्पती अवधुत नामी कच्चे आहेत. अश्या प्रतेक सच्च्या भक्तांच्या देहरुपी धरणीच्या नसानसात/रोमा-रोमात चतुर्पती नाम भिनवुन, त्या भक्तजनांची अवघी देहरुपी धरणी या चतुर्पती नामी उत्तेजीत/रुमावळी करून टाकेल.

जे सच्चे भक्तगण या चतुर्पती नामापासुन कोरे आहेत. असे कोरे धान्य या चतुर्पतीच्या भुम्मेवर आणुन त्यांना खतपाणी घालुन त्यांना पिकवेल. चतुर्पती नामी परिपक्व वनवेल. या परिपक्व भक्तजनांच्या व्वारे चतुर्पती अवधुत नामाची एकच ज्वारी इथ होईन । या सर्वांचे नामरुपी खादय एकच राहीन, ते म्हणजे अवधुत नामाची ज्वारी । या ज्वारीच्या भाकरीचे भोजन सच्चे भक्ती-भावाने आदीगण आदीपुरुष कृष्ण अवधुताचे भजन पुंजन ध्यान, सुमरन करता आपरुप मिळत राहीन. ऐसे चतुर्पती नाम ज्वारी च्या भाकरीचे भोजन प्राशन कॅल्यानंतर मग सच्चे म्हणतीन की :

॥ आदीगण भरले हो पोटी । या देवाचे वोलन झाल चौताळी ॥

॥ आदीगण भरले हो आंगी । या देवाचे वोलन आहे चौरंगी ॥

जेव्हा असे एकच चतुर्पती नामी राहुन देहीतील पाचही तत्वांच्या कामाला या निरंजनाच्या अर्पण करणारे असे रोमीद्युत या भुम्मेवर येवुन ही भुम्मा रुमावळी करतीन, तेव्हा पहा तेथुन अवघ्यांचा येण्या-जाण्याचा मोहजवा चुकन ।

चौ-यांशीचा मोहजवा चुक्ले । याहीच्या हातानं ही चौ-यांशी मोडण । संच्च्यां पुढे चौ-यांशीची गणीता राहणार नाही.

कारण की : रोमीद्युतांसह त्यांच्या संगच्या सर्व भक्तांच्या देहीचे पाचही तत्वे हे निरंजनी शरण गेल्याकारणाने त्या सर्वाची सारी देहरूपी धरणी नविन होईन । देहीच्या पेशी ला चतुर्पंती नामरसाई च्या प्याला व्वारे सतत नव चैत्यन्य मिळत राहल्यामुळे त्या कधी मरणार नाही. तेव्हा मग मरणार नाही वा कोणी । तेव्हा पासुनी अवघ्या भक्तजंनाचा येण्या-जाण्याच्या ८४शी चा मोहजवा/गणीता चुकनार आहे. म्हणुनच कृष्णा आकाशवाणीव्वारे सांगी करतो की : पहा या शक्तीच जाळमुळ । तुम्हा हाती चतुर्पंता निरंजन व्यान लागेल. तुम्हाला तो चौथा कळेल । चौथ्यापर्यंत येण्याचा मार्ग कळेल । चौथ्याचा अनुभव सह देण मिळेल.

॥ पहा शक्तीच जाळमुळ । शक्ती आहे चरांचर ।

शक्ती काय निघते भलत्याच घर । शक्ती वाजारी....

इन भरवला वाजार , भुम्मेवरी ॥१४॥

पहा शक्तीच जाळमुळ । शक्ती आहे चरांचर :-

या शक्तीचं जाळमुळ आता पहा । या शक्तीचे मुळ काय ? ही शक्ती कशी उत्पन्न झाली ? या शक्तीने कसा आपला मायाजाळ या भवसागरात टाकला आहे ? या चतुर्पंता अथर्वन् वेदाला हाती घेवुन हे शोधुन पहाना जरा । शक्तिचे मुळ शोधता शोधता तुम्हा हाती चतुर्पंता चा सार व्यान येईल की :

निराकार निराधार आदीरूप आदीपुरुषाच्या निरंजन सोयंम् ज्योतीच्या मुळावरच्या रंगाव्वारे त्या आदीपुरुषाने या शक्तीला उत्पन्न केलेले आहे. सृष्टीनिर्मितीच्या खेळात निरंजनाच्या मुळावरचा रंग धरून शक्तिप्रकट झालेली आहे. शक्तिही निरंजनाच्या मुळावरचा रंग धरून उत्पन्न झाली असल्यामुळे तिला आदीपुरुष धनी यांचा चरांचर व्याप्तता सह अनेक रंगाचे रंग-गुणांश मिळालेले आहेत. तिने भाव धरून भैस नामी मांडलेल्या प्रार्थनेमुळेच तो आदीपुरुष आदीमुनी रूपात तिच्यासमोर प्रकट झाला. आदीमुनीने तिला तिन देव प्रकट केलेत. आणी शक्तिच्या हवाली करून त्या तिघांना तिनयवगाच्या राजपदवी सह ईतर देण दिलेत. तिरलोक्यातील तिन देव सह तिरगुणी अवतार हे तिच्या अधिपत्याखाली आहेत. यांना संग घेवुन तिने तिरगुणांचा वाजार मांडला आहे. त्याचमुळे ती शक्तीसुध्दा चरांचर व्याप्त होवुन रंगली आहे. ती अशी :

इन भरवला वाजार भुम्मेवरी :-

शक्तिने आपल्या तिन गुणांच्या तिन राजे यांच्या सत्तास्थापने करिता तिरगुणी महामाया देवता चे रूप घेवुन तिरगुणांचा या भुम्मेवर कवली वाजार मांडला आहे. या वाजारात ही मायाशक्ती रजगुणांना संग घेवुन राजशी शक्ती बनुन वावरत आहे. तर कधी सत्त्वगुणांना संग घेवुन सात्वीक शक्ती बनुन वावरत आहे. आणी तमगुणांना संग घेवुन तामशी शक्ती बनुन वावरत आहे. ऐसे शक्तिने अनेक रूपे घेत आपला वाजार मांडलेला आहेत. शक्तिच्या वाजारात येणा-या लोकांना मायाशक्तीला चिकटुन असलेल्या भुलवन पाडुन भांतीत टाकणा-या धुनीने भुलवले आहे. तिरगुणांची माय असलेल्या मायाशक्तीने या भुललेल्यां लोकांना तिरगुणांचा प्याला मधुपानाप्रमाणे पाजुन त्यांची शुद्ध हरवुन त्यांना धुंद करत आहे.

शुद्ध हरवुन धुंद झालेल्यावर मायाशक्ती आपली मोहनी टाकुन तिन देवां सह तिरलोक्यातील तिरगुणी अवतार यांनी मांडलेल्या दुकानात आणत आहे.

तिरगुणी व्यानाच्या दुकानामधला कवडीमोळ किंमतीचा तिरगुणी माल त्यांच्या मस्तकी यवगान यवगापासुन मारत आहे. त्यांच्या डोक्यावर तो तिरगुणी माल लादला आहे.

तिरगुणी मायाशक्ती ने नरदेहीत सुध्दा आपला तिन गुणांचा वाजार मांडला आहे. या नरदेही मधील वाजारात ती विविध रूपे घेत या नरदेहीला नाचवत आहे. तिरगुणांच्या या तिन शक्तीयॉ एकमेकांचा पाडाव करत या नरदेही चा कब्जा घेवुन नरदेहीला आपआपल्या गुणांनुरूप नाचवत आहेत. नरदेहीला तिन शक्तियॉने आपले युद्धक्षेत्र बनवुन टाकले आहे. ते याप्रकारे :

- या देहीत कधी सत्व-रज या दोन गुणांचा पाडाव करून तमोगुणांचे वर्चस्व जेव्हा वर येते, तेव्हा ही माया त्या तमाला संग घेवुन तामशी शक्ती बनुन या देही चा कब्जा घेते. आणी ही तामशी शक्ती त्या नर-देहीला सैतानासारखे, वैतासारखे बनवुन नाचवत राहते. देहीकडुन कुकर्म करवुन घेत राहते. देहीला तापवत ठेवते. तामशी अंहंकार आणत राहते.
- तर कधी या देहीत तम-रज या दोन गुणांचा पाडाव करून जेव्हा सत्वगुणांचे वर्चस्व वर येते, तेव्हा ही माया या सत्वगुणाला संग घेवुन ही माया सात्वीक शक्ती बनुन देहीचा कब्जा घेते. आणी मग ही सात्वीक शक्ती या देहीला म्हणजेच स्वतःलाच देव समजून देवाप्रमाणे वागायला भाग पाडते. देवांप्रमाणे भक्ष्य घेत राहते. देहीची पुजा-अर्चना करवुन घेत राहते. मी खुप मोठा ज्ञानी, ध्यानी, योगी, जोगी इत्यादी मोठेपणा आणत स्वतःव्दारे स्वतः चे व्यवित्तमहत्व वाढवण्यास कार्यरत् राहते. देहीला मान सन्मान दयावा. सत्कार करावा. अशी आशा आकांक्षा अभिलाषा धरूत राहते. या सर्व कर्माव्दारे ही सात्वीक गुण शक्ती सात्वीक अंहंकार आणत राहते.
- तर कधी या देहीत सत्व-तम या दोन गुणांचा पाडाव करून जेव्हा रजोगुणांचे वर्चस्व वर येते, तेव्हा या रजोगुणांचा संग घेवुन ही माया राजशी शक्ती बनते. आणी मग ही राजशी शक्ती देहीला राजाप्रमाणे वर्तन करावयास भाग पाडते. राजपद, मानसन्मान मिळण्याची आशा धरते. राजाप्रमाणे अंहंकाराने वागु लागते.

अश्या प्रकारे देहीतले सत्व-रज-तम हे तिनही गुण आपआपले वर्चस्व रथापत या देहीत आपआपल्या गुणांचा खेळ करत या देहीला नाचवत राहते. मायेने आपल्या तिरगुणांचा कमाकमाने या देहीत वाजार मांडण्याचा पण/नेम केला आहे. जो मायेच्या या तिरगुणांचा पण/नेम नाशवेल, तोच देहीतील पण-नाशीला/पन्नाशीला पार करून चौध्या कडे जाण्यास सक्षम होतो. त्यालाच तो चौथा भेट देईल. हेही निशित ।

ऐसा या मायाशक्तीने तिनही गुणाला संग घेत चरांचर व्याप्त वाजार भरवला आहे. या वाजारात आलेल्या जनलोकांना भुलवण टाकुन मायेने भुलवले आहे. मायेच्या वाजारात येणारे वाजारी लोक या मायाशक्ती ने टाकलेल्या भुलवणी पायी आपले स्वस्वरूप, पुर्व संचित, सद्गुण इत्यादी पार विसरून गेलेले आहेत. मायेच्या वाजारात येवुन मायेने टाकलेल्या तिरगुणांच्या मोहीनी व्दारे मोहीत होवुन त्यांनी अपगुण विकत घेतलेले आहेत. त्यांच्या या अपगुणांच्या संग्रहामुळे चौ-यांशीची फेरी त्यांच्या मागे लागली आहे. ८४शीचा वाजार उभा झाला आहे.

आदीमाया-शक्तीचा वाजार चालवण्याचा सौदा तिचे तिन सुतांनी घेतलेला आहे. या सौद्यामुळे या तिरगुणी वाजांरातील पाले-मुळे असलेल्या कवडीमोल ज्ञान घेतल्यामुळे तो आत्मज्ञान विसर्जन गेला आहे. स्वस्वरूप विसर्जन जीव हा भुलला भांवावला आहे. कोणते घेवु कोणते ठेवु ? हे काही त्याला सुचत नाही । तो विचारी पडला आहे ।

शक्ती काय निघते भलत्याच घर

परंतु या माया शक्तीच्या वाजारांव्दारे जरी यवग हिन नित्कृष्ट दर्जाचे होवुन त्याव्दारे मती सुध्दा हिन/नित्कृष्ट झाली असली, तरी सुध्दा त्या जश्या आहे तश्या मतीने या शक्तीचे घर असलेल्या चतुर्पंती धन्याचे ग्यान घेवुन चतुर्पंतीला सच्च्या दिलाने शरण जावे. चतुर्पंती ला सच्च्या भक्ती-भावाने शरण गेल्यानेच डोळ्यावर असलेली तिरगुणांची झापड उघडल्या जावुन त्रिगुणातीत दृष्टीने तिरगुणांपलीकडचे पाहु शकतो. तिरगुणांच्या पलीकडे उभा असलेला तो चौथा आदीपुरुष धनी त्यांच्या ज्ञान दृष्टीक्षेपात येईन. जेव्हा तो चौथा ज्ञानदृष्टीस येईन, तेव्हा त्याला चतुर्पंती निरंजन ग्यान प्राप्त होवुन त्या जीवाला शुद्ध चतुर्पंता कळन । आपरूप या चौथ्या खुम्मी उभ्या असलेल्या चतुर्पंतीला म्हणजेच या निराकार निराधार निशःकलंकी निरंजन आदीपुरुष चतुर्पंतीचे भजन पुजंन ध्यान सुमरन भक्ती करावयास लागेलं.

या भजन पुजंन, ध्यान धारणा, सुमरन भक्ती व सत्कृत्याचे अधिकत्व ईत्यादी व्वारे या देहीत चौथा शुद्ध सत्त्व जागी होवुन त्या निर्गुणांची चैतन्य ज्योत जागृत होईन. त्यांच्या या जागी झालेल्या ज्योतीमध्ये भैस अवताराची ज्योत खेळू लागेल. मग ही चैत्यन्या माया तिरगुणांचे तिन शिकके हे फुलपुष्पाप्रमाणे चौथ्या शुद्ध सत्त्व भैसा चरणी अर्पण करेल. शुद्ध स्वरूपात आपल्या मुळ स्थानी प्राप्त होवुन भैसा चरणी लीन होईन. ती शक्ती याप्रकारे नरदेहीत भैसा चरणी लिन झाल्याने मग कश्याला जाईन हे देहघर सोडुन भलत्याच घरी । ही शक्ती देहीवर माया ममता करणारी देहीची सव बनुन राहीन. नरदेहीतील शक्तीच्या तिर गुणांचा वाजार आपरूप मोडन. अश्या रितीने चतुर्पंती चे वहु भुम्मा गोळक गोळा होवुन या शक्तीचा सारा वाजार मोडन.

॥ भुम्मेवर गोळक होतीन गोळा । शक्तीचा वाजार मोडन सारा ।

जागानाही राहणार शक्तीला । पडन विचारी.....

मग राहीन म्हणन तयाच्या चरणचारी ॥१७॥

एका ठिकाणी गोळा होवुन आदीपुरुषाचे भजन पुजंन ध्यान सुमरन करणारे व मुखी सिदाईचे आगार/भंडार असलेले तिरगुणांच्या पलीकडे गोलेले, तिरगुणांच्या पलीकडे पाहणारे, शुरविर खेत्री असलेले निर्भव भुम्मा गोळक या भुम्मेवर तो आदीपुरुष कृष्णा गोळा करेल.

चतुर्पंती चे निर्भव भुम्मा गोळक शक्तीने मांडलेला तिरगुणांचा वाजार सह चौ-यांशीचा वाजार मोडण्यास भक्तजननास साहय करेल. हे भुम्मा गोळक इतर भक्तजनांत जागृती आणुन नरदेहीत तिरगुणांचा वाजार मांडण्यास जागा देणार नाही.

आणी तेव्हा मग या शक्तीला सत्वगुणाला संग घेवुन नरदेहीत सात्वीक शक्ती चे रूप घेवुन ‘मीच मोठा सात्वीक । मीच मोठा धार्मिक । मीच मोठा ब्रह्मज्ञानी । मीच मोठा ज्ञानी, सत्ववेत्ता, भजन, पुजंन करणारा ।.....ईत्यादी अहंभाव, अभिमान ईत्यादी.. ला संग घेवुन या जगात मिरवता येणार नाही.

तसेच या शक्तीला रजगुणाला संग घेवुन नरदेहीत राजशी शक्ती चे रूप धरून 'मीच मोठा सत्ताधारी । मीच मोठा । मीच मोठा !....ईत्यादी राजशी अहंभाव, अभिमान ईत्यादीला संग घेवुन जगात या देहीला मिरवता येणार नाही. तसेच या शक्तीला तमगुणाला संग घेवुन नरदेहीत तामशी शक्ती चे रूप धारण करून तामशीवृत्ती, दृष्टप्रवृत्ती, दोहीत भाव !.....ईत्यादी तामशी अहंभाव, अभिमान ईत्यादीला संग घेवुन, जगात या देहीला मिरवता येणार नाही.

अश्यारितीने तिरगुणांना संग घेवुन या शक्तीला नर देहीना नाचवता येणार नाही. मिरवता येणार नाही. शक्तीला नरदेही नाचवता मिरवता येवु न शकल्यामुळे शक्ती मांडत असलेला नरदेहीतील तिरगुणांचा वाजार मोडीत निघेल. या शक्तीला तिरगुणाला संग घेवुन नर देहीत अवतार घेवुन नटता येणार नाही ।

अश्या रितीने नर देहीत चतुर्पंती च्या शुरविर खैत्री गोळक या शक्तीचा तिरगुणी वाजार मोडुन काढेल. चतुर्पंती च्या भुम्मा गोयका व्वारे या शक्तीला तिरगुणांचा संग मिळवु न दिल्यामुळे तिला नर देहीत तीचा तिरगुणांचा वाजार मांडण्यास जागाच नाही राहणार । ती मग पडन विचारी । चतुर्पंती चा विचार करतांच तिला तिचे मुळावरचे उत्पत्तिचे व्यान प्राप्त होईल. चतुर्पंती व्यानाने ती शुद्ध स्वरूपात येवुन तिची भ्रांती दुर होईल. तीला उमजुन येईन की : हाच तो माझा क्षत्रिय । मला जिंकणारा । माझा वाजार मोडणारा । असे तीला उमजुन येईल. आणी मग ती म्हणन :

॥ ..जो माझा खैत्री/क्षत्रिय । त्याची मी शक्ती । तो माझा वर.. ॥ खंड०२/३०

असे म्हणत या भुम्मा गोयकाच्या देहीवर माया ममता करणारी भुम्मा गोयकाची सव बनुन राहील. भैसाची वाट पाहत त्यांच्या चरणांच्या चारही बाजुने फिरत राहीन. तो चौथा भुम्मा गोयकाच्या देहधरणीवर उभा झाल्यावर मग राहीन म्हणन त्या चत्रभुज अवतार च्या चरणावर । राहीन म्हणन तयांच्या चरणावरी । तेव्हा मग त्यांचे/तयांचे उद्धरतीन हे जीव ।

॥ तयाचे उद्धरतीन, हे जीव । भुम्मा गोळक, आहे निर्भव ।

शक्ती राहीन, याहीची सवं । सेरूपात/सैवरात.....

सेरूपी भैस, उभा राहीन । या देहीत ॥१६॥

शब्दार्थ :-

तयाचे = त्यांचे । **सवं** = माया-ममता करणारी स्त्री, शक्ती । **सैवरात**:- स्वयंवरात

निर्भयतेने ज्या शुर विर खैत्री गोळकांनी शक्तीला जिंकले, त्या सर्व शुर विर खैत्री/क्षत्रियाचे/तयांचे जीव हे उद्धरतीन. कारण की : हेच शुर विर खैत्री भुम्मा गोयक देहीमध्ये या शक्तीला जीकुन तीला आपल्या क्षत्रिय बळाने स्वयंवरास उभी करेल. ही शक्ती जेव्हा उभी होईल, तेव्हा तीच्या संग स्वयंवर/लग्न लावुन घेण्यासाठी, या देहीतील चत्रभुज अंश अवतार म्हणजेच या देहीतील शिव जागृत होवुन सेरूपात नरदेहीच्या भुम्मेवर उभा राहीन. तो निराकार आप येईन पलटुनी । तेव्हा मग या देह भुम्मेवर देहीच्या शिव-शक्तीच स्वयंवर होईल. नर देहीत तेव्हा शिव-शक्तीचे मिलन होईन. आणी मग ही शिव-शक्ती देहीचा समया पालटन. देही ही नविन डोळ्याची नविन वाहूनी होईल. या नविन दिव्यदृष्टीने अनामत शक्ती ने तिरलोकयाचा घेतलेला जुम्मा पाहील. अहिनाघरचे संपुर्ण व्यान चे दृष्टांत दिव्यदृष्टी ने दिसेल. आणी त्याच सोबत वरच काही देण ही प्राप्त होईल-होत राहील. परंतु हे सर्व या देहीत केव्हा घडन ? याचा शकुन ऐका हो ।

॥ देहीचे शकुन भडकन अर्ण । तेव्हा जलजलाट होईन काम ।
थरथरा कापन तिरभवन । धनी आला....

हा उरल्या देहीत भेट देईन अवघ्याला ॥७७॥

चतुर्पती नाम जेव्हा देहीच्या रोमा-रोमात भिनेल, तेव्हा हे नामरूपी अर्ण भडकन । नामज्योत देहीत प्रकट होईन. देहीच्या तिरलोकयात तिरभवनात चतुर्पती नामाचा जलजलाट होईन. या नामाच्या जलजलाटामुळे देहीतील सर्व वाधक जळून जाईल. देही तेजोगुणी होईल । तेजोमय कांती लाभेल ।

नर देहीवर तिरगुणांने जे राज स्थापन केले होते, ते तिरगुणी राजसुधदा चतुर्पती च्या नाम जाळाने जळून-भाजून उडुन जाईल. चतुर्पतीच्या नाम अर्णीज्वालाने नर देहीतील तिरगुणांचे राजपदवी खाली करण्याची वेळ आली आहे. तिनगुणांची राजपदवी चौश्या भैसाला अर्पण करण्याची वेळ आली आहे. अशी जाणीव त्रिगुणांचे तिन राजे यांना येईन.

देहभुम्मेवर धनी उभा राहण्याची आता वेळ आली आहे. अशी जाणीव तिरगुणी राजे व त्यांचे तिरलोकी अवतार देवता यांना आब्यामुळे त्यांचे ठाणे द्वनानुन जाईल. देहीचे तिरभवन थरथरा कापन. देहीतील हे सर्व तत्वे चतुर्पती धन्याला शरणागत होईल. देही देवता शरणागत होवुन त्या देवता आपआपले शिल्ले धन्या चरणी अर्पण करेल. तेव्हा मग तो धनी सोहंम् रूपात उभा राहीन.

जेव्हा धनी नर देहीत सेरूपी उभा राहीन, तेव्हाचा शकुन ऐका हो । हा त्रिकुटावर ज्योत स्वरूपी चमकुन, या देहीच्या आंगीन कपाठी ती ज्योत पाडुन संपुर्ण देही जागृत करेल. या देहीत त्याने ठेवलेले अवघ्या सुप्त शक्तीयॉ, सिद्धिदयॉ यांना भेट देवुन त्यांना जागृत करेल. देह शक्ती जागृत होवुन या देहेतेळी स्वयंवराला उभी होईन । या स्वयंवराच्या वेळी भैसाने ज्याला भेट दिली आहे, असे भेटी आंगचे सिद्धदगण देह-देतेळी भेटीला येईन । या सर्वाच्या उपस्थितीत नर देहीत शिव-शक्तीचे स्वयंवर होईन. जीवा या शिवाचे सेरूप एक होईन ।

थोडक्यात नरदेहीत तो आदीपुरुष कृष्ण धनी सेरूपी उभा राहुन नर देहीतील अवघ्याला उरला देहीन भेट देवुन त्यांना ज्योता चढवन । अवधी देहधरणी जागृत करेल । सुपात्र असलेल्या नरदेहीला तो आपला अवतार बनवेल. आपले ईच्छित कार्य या नरदेही व्वारे करून घेईल. जसे कृष्णाजीची नरदेहीलाच या धन्यानं आपला पुर्ण अवतार बनवुन त्या कृष्ण नरदेही व्वारे येणा-या भैसाच्या यवगाची मांडणा करून ठेवली । अहीनाघरचे चतुर्पती व्यान, भक्तीचा पुरवा, सिद्धाई सेना ची रंचना केली. आणीक बहु कारणा साठी अनेक कार्य करून ठेवलेत. कृष्णामृत वाचुन व्यावे ।

भजने :-

॥ धनी आला हो आला । हा उरल्या देहीन, भेट देईन अवघ्याला ॥
॥ धनी आला हो आला । उजाला नामाचा, तिर लोकी झाला ॥

